Program
Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo
na lata 2014-2016

2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 3

1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA 4

2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA 5

3. CHARAKTERYSTYKA MIASTA 7

4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W MIEŚCIE 9

4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN 11

4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM 12

4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM 17

4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU 26

4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ 33

4.7. PRZESTĘCZOŚĆ WŚRÓD NIELETNICH 34

4.8. RODZINA I DZIECKO POD KURATELĄ SĄDOWĄ 34

4.9. ANALIZA SWOT 35

4.10. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W MIEŚCIE 37

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA 39

5. REALIZACJA PROGRAMU 44

WPROWADZENIE

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Z punktu widzenia polityki społecznej, która odpowiada za tworzenie warunków samodzielnego funkcjonowania rodziny, rodzina i dziecko stanowią przedmiot niejako selektywnego zainteresowania. Jest tak dlatego, że odnosi się ono zwłaszcza do tych rodzin i pochodzących z nich dzieci, które na pewnym etapie swojego życia stają się bezradne i marginalizowane.

Czynników powodujących bezradność i marginalizację rodziny jest wiele. Co budzi niepokój, ich liczba w ostatnim okresie wzrasta. Jedną z głównych przyczyn zwiększania się zjawisk niepożądanych, godzących w dobro rodziny i dziecka, jest wyczerpanie się więzi społecznych spajających struktury rodziny, wprowadzające element rozchwiania równowagi i harmonii w ich życiu.

Możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane, daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności powinien on być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program został opracowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 ze zmianami), który w ramach zadań własnych miasta przewiduje „opracowanie i realizację 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny".

1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Istnieje wiele definicji rodziny. Najogólniej określa się ją jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Podkreśla się również instytucjonalną formę małżeństwa, poprzez którą powstaje system pokrewieństwa i dziedziczenia. Elementem wyróżniającym rodzinę jest wspólnota mieszkaniowa, tworząca najczęściej jedno gospodarstwo domowe, które może obejmować dwa, a nawet trzy pokolenia. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Ogólnie rzecz ujmując, rodzinę charakteryzuje współwystępowanie takich elementów, jak: wspólne zamieszkanie członków, wspólne nazwisko, wspólna własność oraz wspólna kultura duchowa.

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Każda rodzina tworzy własną, niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą wpływają między innymi: stosunki wzajemne między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowania członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość rodziców oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dziecko, podobnie jak rodzina, nie posiada jednoznacznej definicji. Według Kodeksu cywilnego to osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie uzyskała pełnej zdolności do czynności prawnych. W Kodeksie karnym osobę do ukończenia 17. roku życia uważa się za nieletnią.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat.

Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18 roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18. stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego.

Rozwinięcie norm zawartych w Konstytucji, a odnoszących się do rodziny, znajduje miejsce w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W dokumencie tym unormowano problematykę zawierania i ustawania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są Kodeksy: karny, cywilny, postępowania cywilnego i pracy. Pierwszy z nich zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka. Natomiast Kodeks cywilny, choć nie jest bezpośrednio związany z ochroną rodziny, służy jej w zakresie przepisów dotyczących ochrony praw małoletniego w obrocie prawnym oraz dotyczących zasad prawa spadkowego. Kodeks postępowania cywilnego z kolei chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje również ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych dla osób dochodzących roszczeń alimentacyjnych i daje możliwość występowania w tych sprawach w charakterze pełnomocnika właściwego przedstawiciela do spraw opieki społecznej organu miasta lub organizacji społecznej, mającej na celu udzielenie pomocy rodzinie. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

Problematykę rodzinną podejmują również ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe. Jednym z nich jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, której art. 16.

stanowi, że rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Zapis dotyczący rodziny figuruje również w pkt 16. pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Mówi on, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Innym dokumentem zapewniającym ochronę rodzinie jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny. W dokumencie tym zapisane jest m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, czyli prawo każdego do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

Problematyka rodzinna podejmowana jest także w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. W dokumencie tym, w określeniu prawa kobiet do równouprawnienia i partnerstwa podkreślono m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Część artykułów Konwencji pozostaje w bezpośrednim związku z rodzinnymi funkcjami kobiety, ukierunkowanymi na wzmocnienie społecznego statusu rodziny.

Kolejnym dokumentem międzynarodowym, będącym zarazem najważniejszym aktem prawnym regulującym prawa dziecka, jest Konwencja o Prawach Dziecka. Jej postanowienia dotyczą osób, które nie ukończyły 18. roku życia i obejmują: prawa cywilne, prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania, prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami, prawa socjalne oraz kulturalne i polityczne. Konwencja ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Tworząc system ochrony dziecka, kierowano się: zasadą dobra dziecka (wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka), zasadą równości (wszystkie dzieci, niezależnie od ich cech: koloru skóry, płci i narodowości, mają być równe wobec prawa), zasadą poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka (ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka) oraz zasadą pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

Jeszcze innym aktem prawnym zapewniającym ochronę dziecku jest Europejska Konwencja o Przysposobieniu Dzieci. Ma ona zastosowanie do dzieci, które w momencie przysposobienia nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Dokumentem na rzecz praw dziecka jest także Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego, która zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Prawny zapis ochrony rodziny i dziecka znajduje się w wyżej wymienionych aktach międzynarodowych oraz w konstytucjach poszczególnych państw członkowskich. Istnieją poza tym wspólnotowe akty wtórne dotyczące równego traktowania kobiet, które zwracają uwagę na konieczność godzenia życia zawodowego z rodzinnym oraz na szczególną ochronę kobiet w ciąży i w okresie macierzyństwa.

3. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Darłowo to nadmorskie miasto w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, największe miasto powiatu sławieńskiego. Położone jest w dolinie rzek Wieprzy i Grabowej, na Pobrzeżu Koszalińskim, na obszarze dwóch mezoregionów: Wybrzeża Słowińskiego oraz Równiny Słupskiej.

Darłowo jest jedną z sześciu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu sławieńskiego. Powiat tworzą cztery gminy (Darłowo, Malechowo, Postomino i Sławno) oraz dwa miasta (Darłowo i Sławno). Północną granicę Darłowa stanowi 5 kilometrowa linia brzegu morskiego z szeroką, piaszczystą plażą, pasmem wydm (obszar chronionego krajobrazu) i stromymi stokami morenowymi.

Powierzchnia miasta wynosi 20,21 km², co stanowi 1,91% powierzchni powiatu, a zamieszkuje je 13 802 mieszkańców. Darłowo utworzyło 5 jednostek pomocniczych miasta:

- „Osiedle nr 1”,
- „Osiedle nr 2”,
- „Osiedle Bema” (nr 3),
- „Osiedle Centrum” (nr 4),
- „Osiedle Darłówko” (nr 5).

Samorząd Darłowa należy do Związku Miast i Gmin Morskich, Nowej Hanzy, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania.

W system komunikacyjny miasta włączone są następujące drogi lądowe:

- droga krajowa nr 37 – droga krajowa: o długości ok. 14,5 km. Trasa ta łączy port w Darłowie i jego nadmorską dzielnicę – Darłówko z centrum miasta, a dalej przez Domasławice i Słowino z drogą krajową nr 6 Szczecin – Gdańsk w okolicy Karwic.
- droga wojewódzka nr 203 do Koszalina przez Dąbki (37 km) i dalej do Ustki przez Postomino (38 km)
- droga wojewódzka nr 205 do Sławna przez Krupy i Stary Jarosław (22 km) i dalej do Polanowa i Bobolic.

Gospodarkę miasta determinuje w przeważającym stopniu położenie. Darłowo leży na wybrzeżu Bałtyku, co stwarza bardzo dogodne warunki dla rozwoju turystyki oraz związanych z nią gałęzi przemysłu i szeroko rozumianego sektora usług. W Darłowie jest także port rybacki i handlowy, co z kolei wpłynęło na powstanie zakładów przetwórstwa rybnego, stoczni remontowej i wytwórni sieci rybackich.

Spośród funkcjonujących w mieście podmiotów gospodarczych najwięcej działa w branżach: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, handel i naprawy, budownictwo i przetwórstwo przemysłowe.

W roku szkolnym 2012/2013 w mieście Darłowo funkcjonowało 12 placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 7 przedszkoli, 2 szkoły podstawowe, 2 szkoły gimnazjalne i 1 szkoła ponadgimnazjalna.

Działalność kulturalno-oświatową na terenie miasta prowadzi Darłowski Ośrodek Kultury, który jest organizatorem bardzo wielu imprez adresowanych do wszystkich mieszkańców miasta. Są to między innymi imprezy sportowo-rekreacyjne, festyny rodzinne, wystawy, spotkania teatralne, występy kabaretowe, a także liczne warsztaty, kursy, szkolenia i konferencje.

Zadania służby zdrowia w mieście realizują dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, prowadzonych jest szesnaście prywatnych praktyk lekarskich oraz działa siedem aptek.

4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W MIEŚCIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w mieście Darłowo została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w mieście placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy).

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która w obszarze „Rodzina, dziecko i młodzież" została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu miasta.

4.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z końcem 2013 roku miasto Darłowo miało 13 802 mieszkańców, w tym 7 182 kobiet, które stanowiły 52% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w mieście wynosiła 704 osoby na km^2.

Struktura wiekowa mieszkańców miasta ulegała zmianom. W latach 2011-2013 miał miejsce spadek zarówno liczby dzieci i młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym, rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności miasta w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 458	2 400	2 355
liczba osób w wieku produkcyjnym	9 255	9 084	8 942
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 289	2 413	2 505
ogółem	14 002	13 897	13 802

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do miasta przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności miasta w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba urodzeń żywych	149	107	122
liczba zgonów	136	141	154
przyrost naturalny	13	-34	-32

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności miasta w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	189	199	195
saldo migracji w ruchu zagranicznym	17	16	20
saldo migracji ogółem	206	215	215

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Liczba urodzeń żywych ulegała wahaniom, jednakże w 2012 i w 2013 roku była wyraźnie niższa niż w roku 2011 (107 i 122 w stosunku do 149). Z kolei rosnąca liczba zgonów współdecydowała o niekorzystnym w ostatnich dwóch latach przyroście naturalnym.

Na liczbę mieszkańców w mieście wpływał również ruch migracyjny. Saldo migracji, zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym wykazywało niewielkie wahania, a ogólny bilans migracji był w latach 2011-2013 korzystny i wynosił odpowiednio 206, 215 i 215.

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w mieście Darłowo każą zwrócić baczną uwagę na uwidocznione w nich niekorzystne kwestie. Dotyczą one zarówno malejącej populacji miasta (ogółem oraz w obrębie przedprodukcyjnej i produkcyjnej grupy wiekowej), jak i systematycznego wzrostu liczby osób starszych. Innym niekorzystnym aspektem, jakiego nie da się w tej analizie pominąć, jest stosunek liczby dzieci i młodzieży do liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Tylko w 2011 roku osób młodych było w Darłowie wyraźnie więcej niż seniorów, już w roku następnym zarysowała się nieznaczna przewaga tych drugich, a w 2013 roku dzieci i młodzieży było znacznie mniej niż osób starszych. Należy także pamiętać, iż w przyszłości ta ostatnia grupa będzie zasilana przez grono osób w wieku produkcyjnym, które zakończą aktywność zawodową.

Opisane wyżej tendencje demograficzne, oprócz, co oczywiste, adresowania usług społecznych do dzieci i młodzieży, będą wymagały w znacznie większym zakresie niż dotychczas dostosowania ich do potrzeb seniorów. W przypadku tych pierwszych konieczne będzie zapewnienie im odpowiedniego dostępu do wychowania, edukacji, kultury,

sportu i rekreacji, tym drugim trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie zakreślają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

W latach 2011-2013 liczba mieszkań komunalnych w mieście Darłowo stale spadała (z 270 w 2011 r. do 255 w 2013 r.). Zmniejszała się tym samym liczba izb (z 755 w 2011 r. do 712 w 2013 r.) i powierzchnia użytkowa mieszkań (z 13 196,75 m^2 w 2011 r. do 12 666,20 m^2 w 2013 r.). Zmniejszeniu uległa także liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych (z 717 w 2011 r. do 629 w 2013 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe miasta w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba mieszkań komunalnych	270	257	255
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	755	718	712
powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m^2)	13 196,75	12 696,02	12 666,20
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	717	719	629

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w mieście w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	417	419	426
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	891	899	888
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	655 685,79	657 781,82	671 293,60

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W latach 2011-2013 liczba rodzin w mieście, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, rosła (z 417 w 2011 r. do 426 w 2013 r.). Zmieniała się natomiast liczba przyznanych dodatków (z 891 w 2011 r. poprzez 899 w 2012 r. do 888 w 2013 r.).Wysokość kwot przeznaczonych na ten cel rosła z roku na rok (z 655 685, 79 zł. w 2011 r. do 671 293,60 zł. w 2013 r.).

4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

Analiza sytuacji dziecka w mieście Darłowo została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono 4 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub, w przypadku ich braku, dyrektorów – z następujących placówek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa nr 3 w Darłowie (liczba uczniów: 574),
- Miejskie Gimnazjum w Darłowie (liczba uczniów: 274),
- Zespół Szkół w Darłowie (liczba uczniów: 319),
- Zespół Szkół Społecznych w Darłowie (liczba uczniów: 195).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, 2 logopedę (brak w Gimnazjum i Zespole Szkół), 1 psychologa (SP w Darłowie), a 3 pielęgniarkę (brak w Zespole Szkół Społecznych). Żadna szkoła nie zatrudnia doradcy zawodowego.

Placówki nie prowadzą dożywiania uczniów, dystrybucja bezpłatnych posiłków pozostaje w gestii MOPS-u, korzysta z nich 112 uczniów. Zgłoszono potrzebę zwiększenia tej liczby o 20 uczniów.

Wszystkie placówki zapewniają uczniom dostęp do Internetu, i umożliwiają korzystanie z sali gimnastycznej, a 1 posiada klasy integracyjne (Miejskie Gimnazjum). Trudności z dojazdem do szkoły mają uczniowie Zespołu Szkół w Darłowie, czego przyczyną jest zbyt mała ilość kursów.

Wszystkie placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła matematyczne, przyrodnicze, ortograficzne, artystyczne, fotograficzne, informatyczne, orgiami, modelarskie i zajęcia fakultatywne dla maturzystów) oraz zajęć językowych i rekreacyjno-sportowych. Również wszystkie placówki prowadzą zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są zajęcia wyrównawcze (4 szkoły), korekcyjno-kompensacyjne (4 szkoły), logopedyczne (2 szkoły), psychoterapeutyczne (2 szkoły), zajęcia rewalidacyjne (3 szkoły) oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia zawodowego, porady i konsultacje indywidualne, rozmowy wspierająco-terapeutyczne.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 14 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na dysfunkcje występujące w domu, odnoszące się do bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców, nadużywania alkoholu i przemocy domowej.

Pedagodzy zwracali również uwagę na zjawisko ubożenia rodzin. Powodowane jest ono m.in. bezrobociem, które – na skutek wyjazdu jednego z rodziców w poszukiwaniu pracy za granicę – może generować problem eurosieroctwa. Ankietowani podkreślali także występowanie w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej problemów agresji i przemocy oraz sięgania po środki uzależniające (alkohol, papierosy).

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawiera poniższa tabela.

Tabela 6. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z miasta uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych

cechy patologii społecznej	obecność poszczególnych cech	
	stwierdzono występowanie	liczba ujawnionych przypadków
sięganie po alkohol	TAK	6
sięganie po narkotyki	TAK	3
palenie papierosów	TAK	45
ucieczki z domu	TAK	2
kradzieże	TAK	4
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	TAK	18
autoagresja	TAK	3
przestępczość ujawniona	TAK	2
niszczenie mienia szkolnego	TAK	brak danych
udział w grupach negatywnych	TAK	20
problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego	TAK	12
przemoc w rodzinie	TAK	3
zaniedbanie przez dom	TAK	31
wykorzystywanie seksualne	TAK	brak danych

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych miasta.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli: nadużywanie używek w rodzinach i sięganie przez uczniów po papierosy i alkohol, zwrócono także uwagę na zaniedbanie przez dom, udział w grupach negatywnych, stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej oraz problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego.

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Wskazując badania konieczne do przeprowadzenia wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców, pedagodzy stwierdzili, iż należy dokładnie zdiagnozować zachowania negatywne w środowisku szkolnym i rodzinnym, w tym problemy zaniedbań w domu rodzinnym, ze szczególnym uwzględnieniem problemów uzależnień, agresji i przemocy domowej. W opinii ankietowanych trzeba również dokładnie rozpoznać wykorzystywane przez rodziców metody wychowawcze oraz skutki ich stosowania.

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w szkołach, badani wskazywali głównie na potrzebę organizowania warsztatów, pogadanek, konkursów i prezentacji profilaktycznych oraz spotkań ze specjalistami. Podkreślono

konieczność kontynuacji kształtowania właściwych postaw i zachowań młodzieży oraz promowania zdrowego stylu życia.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

Przedstawiciele wszystkich, poza jedną (Zespół Szkół w Darłowie), ankietowanych placówek uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się konsultacje indywidualne, rozmowy telefoniczne, zebrania, dyżury, pogadanki, spotkania edukacyjno-terapeutyczne, organizowane są imprezy i uroczystości szkolne. Rodzice dzieci uczęszczających do placówki zachęcani są również do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły, pomagają niejednokrotnie przy organizacji wycieczek, biwaków i innych imprez szkolnych.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Na pytanie o ocenę współpracy szkół z organizacjami i instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież, przedstawiciele wszystkich badanych placówek odpowiedzieli pozytywnie i stwierdzili, że współpraca z w/w instytucjami jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli m. in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Sąd Rejonowy i kuratorów sądowych, Darłowski Ośrodek Kultury, Muzeum, Kuratorium Oświaty, Policję, Straż Miejską, Straż Graniczną, Caritas, Darłowskie Centrum Wolontariatu, Stow. Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na Dzisiaj", WOŚP, Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Szkolnej „Spójrz Inaczej", oraz parafie.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność świadczenia takiego wsparcia rodzinom, aby mogły zapewnić dzieciom zaspokajanie najważniejszych potrzeb i wszechstronny rozwój. Postulat ten dotyczył, co oczywiste, dzieci z rodzin najuboższych, którym należy udzielić wsparcia finansowego i rzeczowego (dożywianie, wyprawka szkolna). Zgłoszono również potrzebę zatrudnienia psychologa dziecięcego dostępnego dla szkół, w razie konieczności pilnej interwencji.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Odnosząc się do sposobu, w jaki szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w mieście, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na możliwość zagospodarowania czasu wolnego, m.in. poprzez organizowanie, w większym niż dotychczas wymiarze, zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, imprez szkolnych oraz wypoczynku.

Pedagodzy zwracali także uwagę na rolę prowadzenia systematycznych działań w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, a także organizowania akcji charytatywnych na rzecz najuboższych rodzin.

Ankietowani podkreślali również wagę i korzyści płynące ze współpracy szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny w mieście.

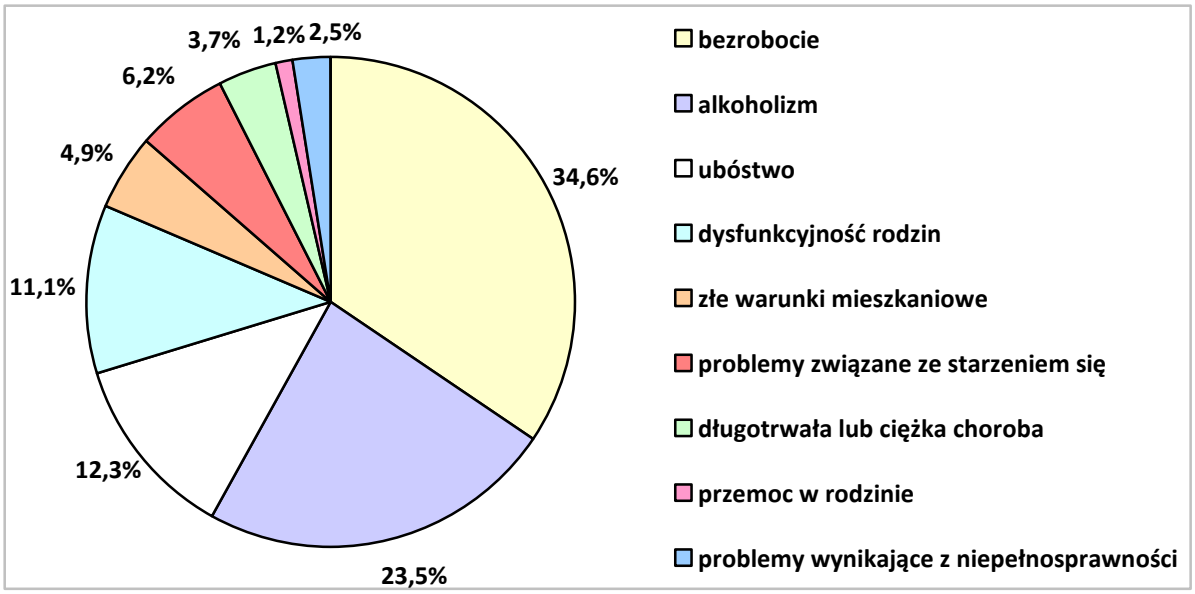
4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. radnych, pracowników Urzędu Miejskiego członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, Kościoła) oraz mieszkańców miasta.

Do analizy przedłożono w sumie 33 wypełnione anonimowo ankiety, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji rodziny i dziecka w mieście.

W pierwszej kolejności poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o wskazanie problemów, które najczęściej dotykają rodziny mieszkające w mieście. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gmin

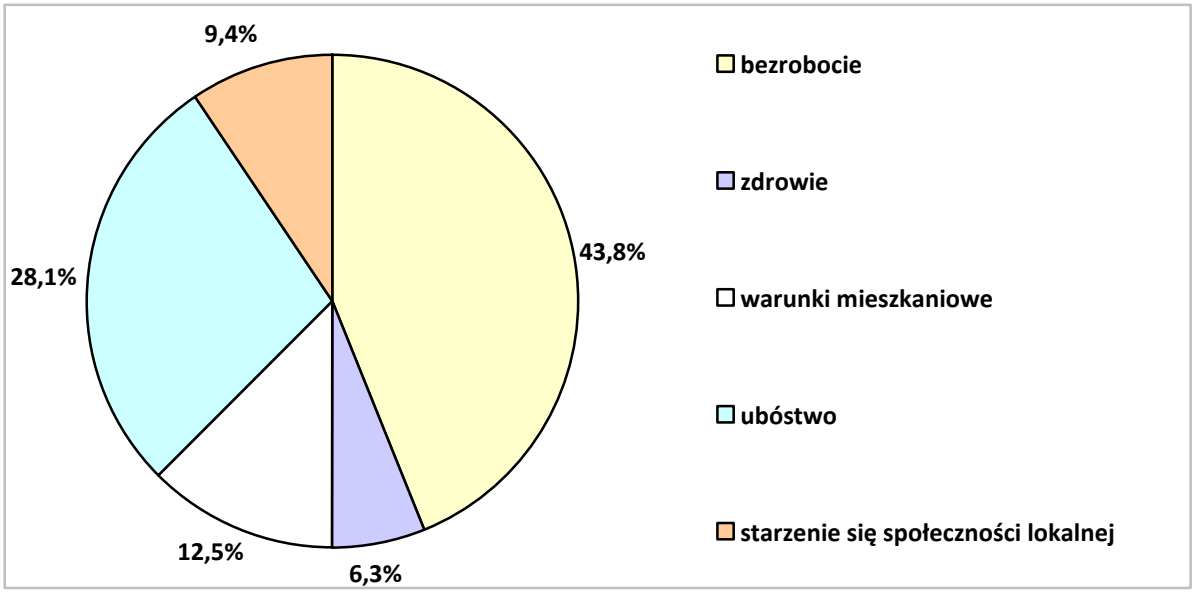
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotykają mieszkańców miasta, respondenci zaliczyli bezrobocie (34,6%) oraz alkoholizm (23,5%). Szczególną uwagę zwrócili również na ubóstwo (13,3%), dysfunkcyjność rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci i rozpad więzi rodzinnych (11,1%), problemy związane ze starzeniem się (6,2%). złe warunki mieszkaniowe (4,9%).

W dalszej kolejności wymienili m.in. długotrwałą lub ciężką chorobę (3,7%), problemy wynikające z niepełnosprawności (2,5%), przemoc w rodzinie (1,2%)

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w mieście jest najbardziej niezadowalająca. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w mieście jest najbardziej niezadowalająca

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w mieście jest najmniej zadowalająca w takich obszarach, jak: bezrobocie (43,8%) oraz ubóstwo (28,1%), starzenie się społeczności lokalnej (9,4%), warunki mieszkaniowe (12,5%) i zdrowie (6,3 %).

Czynniki, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w mieście

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie czynników, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w mieście. W odpowiedziach ankietowani najczęściej wspominali o problemach występujących w rodzinie – przemocy, uzależnieniach, zaniedbaniach wychowawczych i eurosieroctwie. Zwrócono także uwagę na niewystarczający dostęp do placówek kulturalnych i oświatowych oraz brak

alternatywnych form spędzania wolnego czasu, wskazywano na deficyty w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej. Dostrzeżono także inne ważne problemy, które rzutują na sytuację dziecka, tj. bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo. Podkreślano również słaby dostęp do opieki medycznej, w tym brak szpitala, a także zbyt małą ilość połączeń PKS.

Najważniejsze problemy związane z dziećmi i młodzieżą w mieście

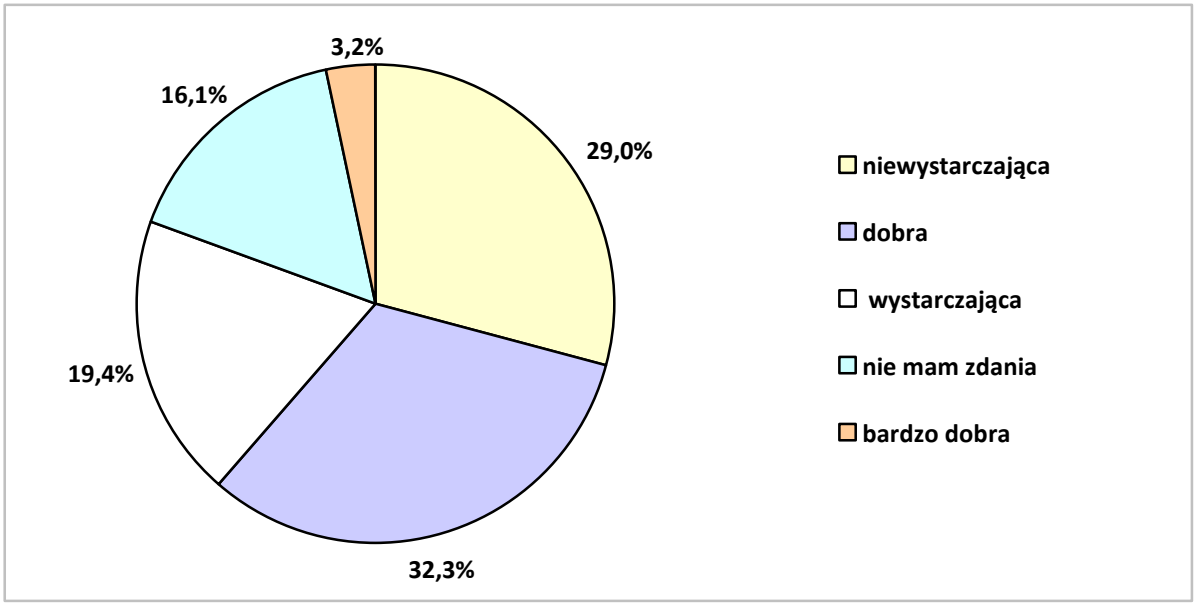
W odpowiedzi na następne pytanie, ankietowani zidentyfikowali problemy, z jakimi zmagają się dzieci i młodzież w mieście. Za jeden z najważniejszych uznali nieadekwatne do oczekiwań i potrzeb młodych ludzi możliwości ciekawego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego, co przekłada się na brak zainteresowania zajęciami pozalekcyjnymi, a czasem rodzi demoralizację przejawiającą się w stosowaniu agresji i przemocy, sięganiu po używki i środki odurzające oraz dopuszczaniu się aktów wandalizmu.

Bardzo istotnym problemem są ograniczone perspektywy, tak z uwagi na problemy występujące w domu rodzinnym, dysfunkcyjność rodzin, niezaradność życiową rodziców, jak i trudności w znalezieniu pracy, biedę oraz występujące w rodzinach uzależnienia.

Wszystkie te problemy, według ankietowanych, przyczyniają się do kształtowania postawy życiowej młodych ludzi i przejawiają się w spadającej motywacji dzieci i młodzieży do nauki, trudnościach edukacyjnych i wychowawczych. W sytuacji, kiedy towarzyszy temu nikłe zainteresowanie ze strony rodziców, mogą pojawić się braki w rozwoju, w tym zaburzenia emocjonalne oraz pogłębia się niedostosowanie społeczne młodego pokolenia.

W nawiązaniu do odpowiedzi na pytania o czynniki, które ograniczają prawidłowy rozwój osób w wieku przedprodukcyjnym, oraz o problemy, które występują wśród nich najczęściej, ankietowani wyrazili opinie na temat organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w mieście. Otrzymane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w mieście?

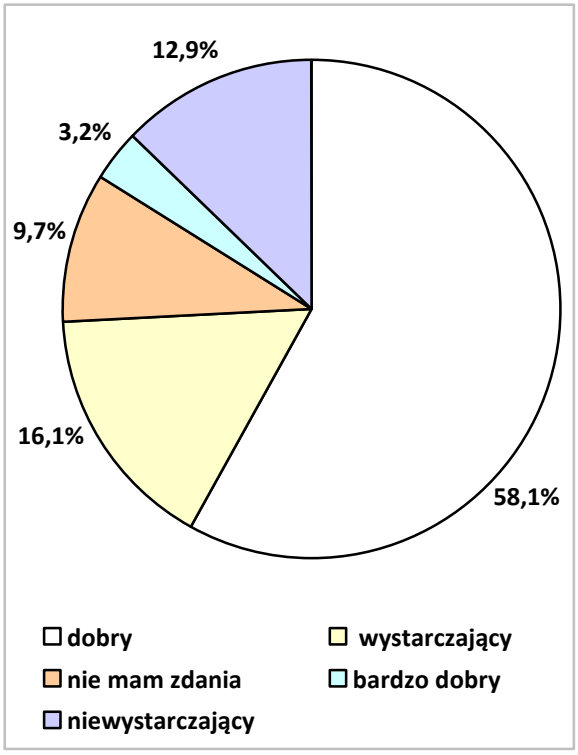

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

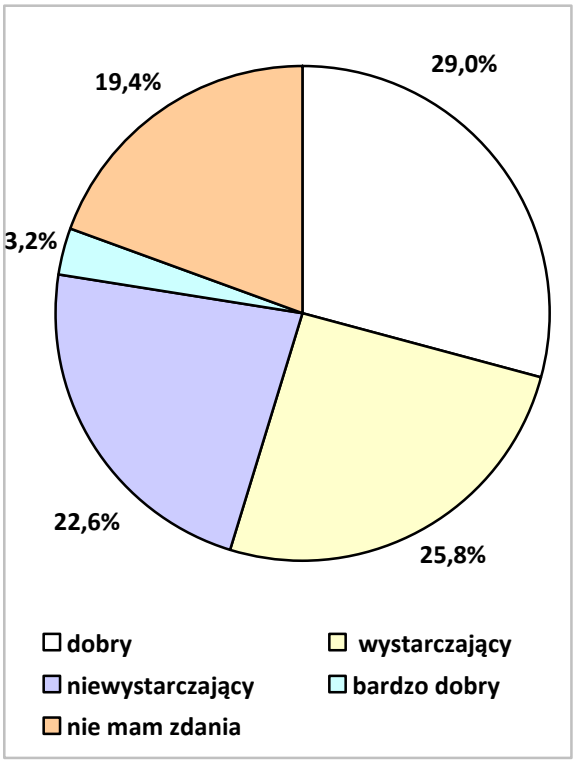
32,2% respondentów dobrze oceniła organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży, ale jednocześnie 29,0% uznało, że jest ona niewystarczająca. Przeciwnego zdania było 19,4% badanych. Tylko 3,2% ankietowanych bardzo dobrze oceniło organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży, natomiast 16,1%% nie miało zdania na ten temat.

Odpowiadając na następne pytania przedstawiciele środowiska lokalnego wyrazili opinie odnośnie dostępności placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście. Wskazali również deficyty w tym zakresie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w mieście?

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w mieście?

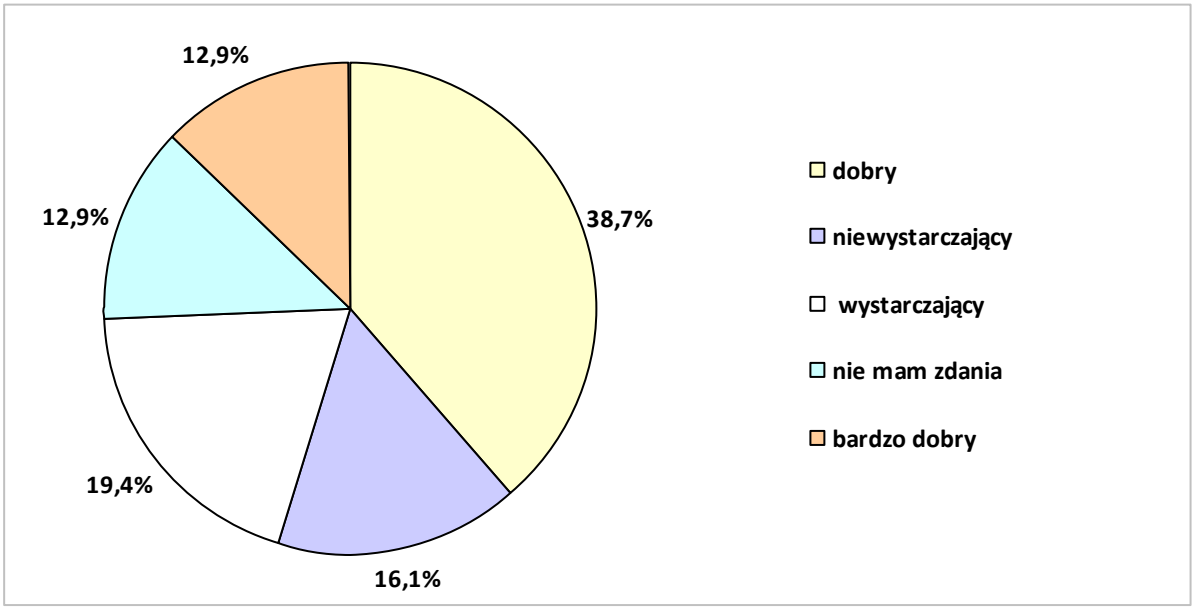

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Największy odsetek respondentów (odpowiednio 58,1% i 29,0%) stwierdził, że dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych w mieście jest dobry. Za wystarczający uznało go odpowiednio 16,1% i 25,8%, a za bardzo dobry jedynie po 3,2% badanych. Negatywnie dostępność placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych w mieście oceniło odpowiednio 12,9% i 22,6 ankietowanych. Zdania w tej sprawie nie miało odpowiednio 9,7% i 19,4% respondentów.

Wskazując placówki oświatowo-wychowawcze oraz kulturalne, których w mieście brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, badani wymieniali szkoły ponadgimnazjalne, szkołę wyższą, nowoczesne biblioteki, teatr, filharmonię, „Piknik naukowy", DPS, dom dla samotnych matek i placówki terapeutyczne.

Wykres 6. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście

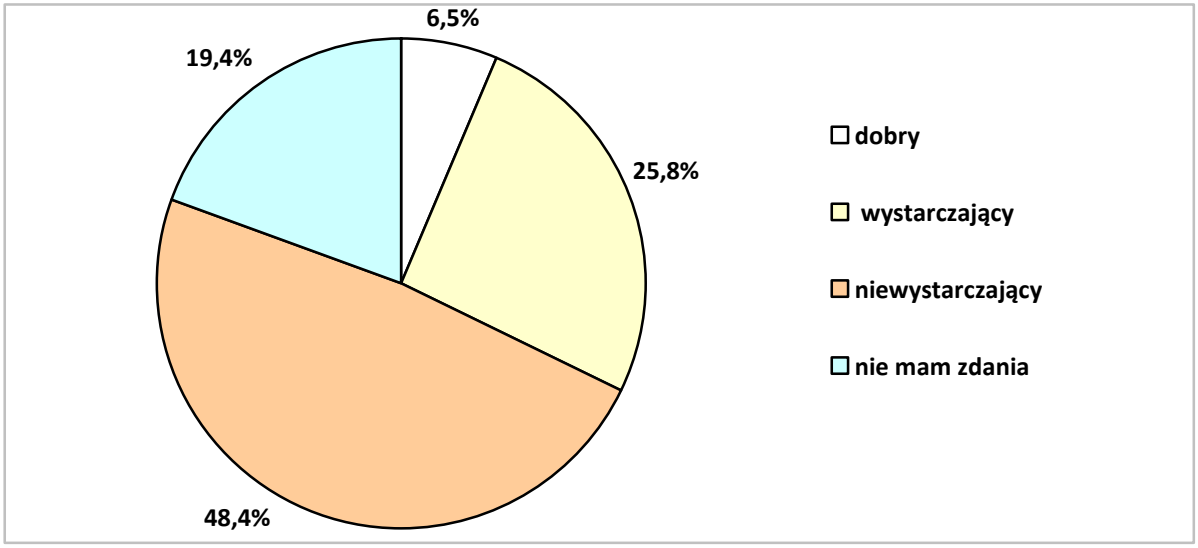
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

38,7% respondentów dobrze oceniło dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście, a 19,4% przyznało, że jest on wystarczający. 16,1% badanych uznało jednak, że jest on niewystarczający, a bardzo dobrą opinię w tej sprawie przedstawiło 12,9% ankietowanych. Zdania na ten temat nie miało 12,9% respondentów.

W przypadku infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani dostrzegli sporo deficytów. Wśród nich najczęściej wymieniali niedostatek takich obiektów, jak: basen, boiska, hale sportowe, place zabaw, siłownie, skateparki, ogrody jordanowskie, ogólnodostępne kluby sportowe i korty tenisowe.

W kolejnych pytaniach poproszono ankietowanych o ocenę dostępności wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz opinię na temat prowadzonych w mieście działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych, których adresatami są rodziny i dzieci.

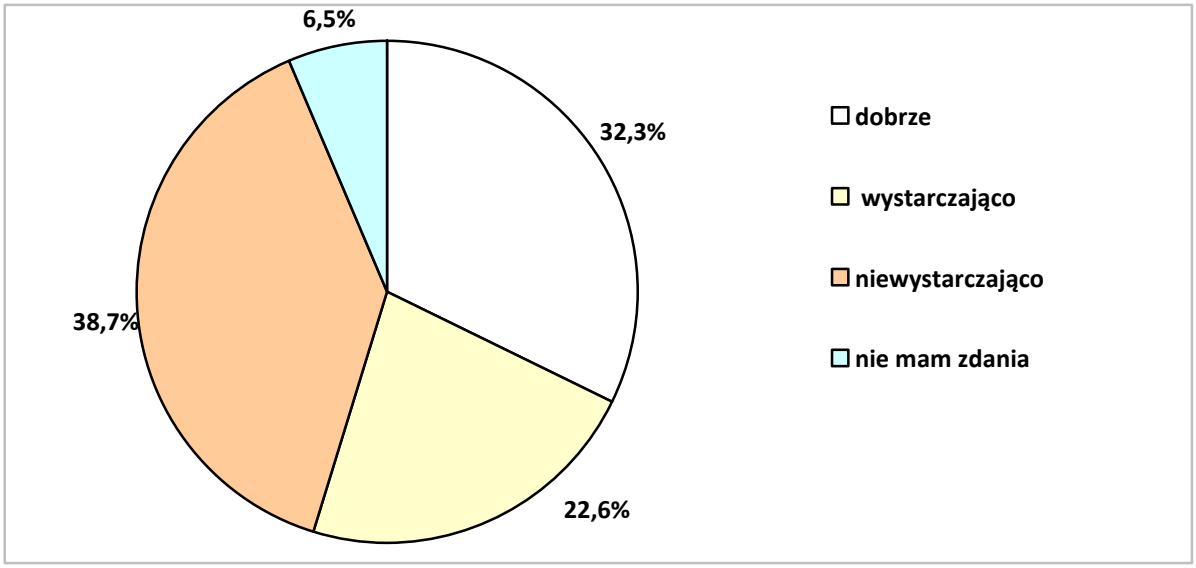
Wykres 7. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w mieście?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Blisko połowa ankietowanych negatywnie oceniła dostępność wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi – 48,4%, za dobrą uznało ją 6,5%, za wystarczającą 25,8%, a zdania w tej sprawie nie miało 19,4% respondentów.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w mieście działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne adresowane do rodzin i dzieci?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Realizowane w mieście działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne, których adresatami są rodziny i dzieci, przez 22,6% ankietowanych zostały ocenione jako wystarczające. Za dobre uznało je 32,3% odpowiadających, jednakże aż 38,7% badanych uznało, że są one niewystarczające. Zdania w tej sprawie nie miało 6,5% respondentów.

Co zrobić, by poprawić sytuację rodzin, dzieci i młodzieży w mieście?

Ważnym dla określenia stanu rodzin, dzieci i młodzieży w mieście, było również pytanie pozwalające wskazać działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy ich sytuacji. Odpowiadając na nie, respondenci szczególną uwagę skupili na potrzebie organizowania dzieciom i młodzieży, w zdecydowanie większym stopniu niż dotychczas, alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i dostosowanie ich do zainteresowań uczniów. poszerzenie oferty świetlicy środowiskowej i ew. przekształcenie jej w grupy nieformalne. Zgłoszono również potrzebę zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej psychologa, specjalistę socjoterapii i asystenta rodziny. Podkreślając potrzebę zapewnienia rodzinom, a szczególnie dzieciom i młodzieży możliwie wszechstronnego wsparcia, respondenci postulowali konieczność skoordynowania działań wszystkich instytucji i służb zajmujących się udzielaniem pomocy. Według badanych, program pomocy dzieciom i młodzieży powinien być wpisany w strategię miasta.

Za ważne uznano unowocześnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wprowadzenie monitoringu w miejscach spędzania wolnego czasu przez młodzież.

Badani wskazywali również konieczność prowadzenia działań umożliwiających podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców i ich edukację w zakresie profilaktyki uzależnień.

Sytuację rodzin utrudniają deficyty w mieszkalnictwie socjalnym i komunalnym, stąd postulat podjęcia działań w celu poprawy tego stanu rzeczy.

Zdaniem respondentów warto byłoby wprowadzić stypendia i inne formy pomocy i zachęty dla uzdolnionej młodzieży. Stwierdzono także potrzebę zwiększenia wsparcia finansowego i rzeczowego dla dzieci pochodzących z rodzin ubogich, między innymi poprzez dofinansowanie podręczników szkolnych, dojazdów do szkół i placówek kultury, dożywiania czy wyjazdów wakacyjnych.

Według wielu ankietowanych, na poprawę sytuacji w mieście w sposób znaczący wpłynęłoby tworzenie nowych miejsc pracy, aktywizacja bezrobotnych, a także prowadzenie działań zachęcających biznesmenów do inwestowania na tym terenie, ponieważ u podstaw wielu problemów społecznych miasta leży wysokie bezrobocie.

Instytucje i organizacje, które mogą przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci

W ostatnim pytaniu poproszono ankietowanych o podanie instytucji i organizacji działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci. Wśród nich badani najczęściej wskazywali: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta, Urząd Pracy, Ośrodek Kultury, Policję, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, placówki oświatowo-wychowawcze, służbę zdrowia, Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Caritas, Centrum Wolontariatu, organizacje pozarządowe i zespół interdyscyplinarny.

4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w mieście świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Tabela zamieszczona poniżej przedstawia dane dotyczące wysokości kwot wydatkowanych przez MOPS na pomoc społeczną w mieście w latach 2011-2013.

Tabela 7. Środki finansowe wydatkowane przez MOPS na pomoc mieszkańcom miasta

wielkość wydatków	**2011 r.**	**2012 r.**	**2013 r.**
ogółem	7 096 710	7 181 885	7 165 809
w tym na świadczenia pomocy społecznej	2 361 375	2 550 243	2 752 057
w tym na świadczenia rodzinne	2 785 830	2 611 323	2 302 117
na zadania własne gminy	3 245 227	3 451 304	3 713 658
na zadania zlecone mieście	3 851 483	3 730 581	3 452 151

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W latach 2011-2013 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS na pomoc mieszkańcom miasta ulegała zmianom. Dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych mieście, wśród których przeważały środki przekazane na realizację świadczeń rodzinnych (w 2011 roku 2 785 830 zł, w 2012 roku 2 611 323 zł, a w 2013 roku 2 302 117 zł), przede wszystkim w postaci zasiłków rodzinnych. W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono natomiast na udzielanie świadczeń pomocy społecznej (w 2011 roku 2 361 375 zł, w 2012 roku 2 550 243zł, a w 2013 roku 2 752 057 zł), głównie w formie zasiłków celowych i w naturze, usług opiekuńczych, zasiłków okresowych i posiłku. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin i przebywających w nich osób, objętych przez MOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2011-2013.

Tabela 8. Rodziny i przebywające w nich osoby, objęte pomocą społeczną w mieście

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 073	992	980
liczba rodzin	744	737	731
liczba osób w rodzinach	1 848	1 749	1 680
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności miasta	13,1	12,5	12,1

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2011-2013 spadała z roku na rok (z 1.848 osób w rodzinach w 2011 roku do 1 680 osób w rodzinach w 2013 roku). Zmniejszał się również udział beneficjentów systemu w ogóle ludności miasta (z 13,1% w 2011 roku do 12,1% w 2013 roku).

Do całościowego scharakteryzowania sytuacji rodzin i osób w rodzinach objętych przez MOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej niezbędne są przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat typów rodzin objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2011-2013.

Tabela 9. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2011-2013

typy rodzin		**liczba rodzin**			**liczba osób w rodzinach**		
		2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**	**2013 r.**
rodziny ogółem		751	748	742	1 868	1 768	1 704
o liczbie osób:	1	284	289	304	284	289	304
	2	146	168	156	292	336	312
	3	131	121	133	393	363	399
	4	106	100	83	424	400	332
	5	58	47	47	290	235	235
	6 i więcej	26	23	19	185	145	122
w tym: rodziny z dziećmi ogółem		218	194	171	759	663	587
o liczbie dzieci:	1	107	98	86	294	258	230
	2	76	63	45	288	233	164
	3	27	26	35	129	132	165
	4	8	7	5	48	40	28
	5	0	0	0	0	0	0
	6	0	0	0	0	0	0
	7 i więcej	0	0	0	0	0	0
rodziny niepełne ogółem		104	95	82	320	274	241
o liczbie dzieci:	1	54	55	45	127	124	103
	2	37	29	22	126	97	71
	3	6	6	11	24	25	45
	4 i więcej	7	5	4	43	28	22
rodziny emerytów i rencistów ogółem		104	112	116	171	187	203
o liczbie osób:	1	55	57	57	55	57	57
	2	34	38	35	68	76	70
	3	12	14	20	36	42	60
	4 i więcej	3	3	4	12	12	16

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Na podstawie zgromadzonych danych można dokonać analizy struktury rodzin objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2011-2013. Wykazała ona, iż najliczniejszą grupę stanowiły w Darłowie osoby samotne (w 2011 r. 284, w 2012 r. 289 i w 2013 r. 304),

rodziny liczące 2 osoby (w 2011 r. 146, w 2012 r. 168, a w 2013 r. 156) i rodziny trzyosobowe (w 2011 r. 131, w 2012 r. 121, w 2013 r. 133). Podobnie wyglądała struktura beneficjentów biorąc pod uwagę poszczególne typy rodzin. W przypadku rodzin z dziećmi największe grupy stanowiły rodziny posiadające jedno dziecko (w 2011 r. 107, w 2012 r. 98, a w 2013 r. 86) i rodziny posiadające dwoje dzieci (w 2011 r. 76, w 2012 r. 63, a w 2013 r. 45). Jeśli chodzi o rodziny niepełne, to najliczniejsze były rodziny posiadające jedno dziecko (w 2011 r. 54, w 2012 r. 55, a w 2013 r. 45) lub dwoje dzieci (w 2011 r. 37, w 2012 r. 29, a w 2013 r.22). Z kolei w odniesieniu do rodzin emerytów i rencistów największą grupę beneficjentów w latach 2011-2013 stanowiły osoby samotne (w 2011 r. 55, w 2012 r. 57, i w 2013 r. 57).

Analiza danych dotyczących beneficjentów pomocy społecznej w mieście Darłowo pozwala stwierdzić, iż najliczniej reprezentowane grupy wśród osób i rodzin objętych wsparciem przez MOPS stanowiły w 2013 roku osoby i rodziny dotknięte bezrobociem i charakteryzujące się niskim poziomem dochodów. Pochodzące z takich rodzin dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w mieście, które za lata 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Powody przyznania pomocy społecznej w mieście w latach 2011-2013

powód przyznania pomocy	**liczba rodzin**			**liczba osób w rodzinach**		
	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**	**2013 r.**
ubóstwo	441	450	461	1 056	1 064	1 088
bezdomność	26	29	23	28	31	24
potrzeba ochrony macierzyństwa	14	19	24	69	92	123
bezrobocie	468	463	447	1 282	1 218	1 146
niepełnosprawność	278	318	288	641	664	576
długotrwała lub ciężka choroba	369	391	373	805	801	713
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	133	139	168	516	469	523
przemoc w rodzinie	3	4	4	12	15	12
alkoholizm	33	28	47	47	45	68
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	7	15	13	12	26
zdarzenie losowe	3	2	2	9	6	3
sytuacja kryzysowa	-	-	-	-	-	-
klęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	-	-	-	-

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W latach 2011-2013 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w mieście było bezrobocie. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających ze wsparcia MOPS-u z tego powodu co roku malała (od 468 i 1 282 w 2011 r. do 447 i 1 146 w 2013 r.). Ważną przyczyną udzielania pomocy było również ubóstwo, liczba rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem MOPS-u z tego powodu rosła z roku na rok (od 441 i 1 056 w 2011 r. do 461 i 1 088 w 2013 r.). Istotne przyczyny świadczenia pomocy społecznej w mieście stanowiły także problemy długotrwałej lub ciężkiej choroby i niepełnosprawności. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem MOPS-u z tych powodów wahała się (długotrwała lub ciężka choroba odpowiednio z 369 i 805 w 2011 r. poprzez 391 i 801 w 2012 r. do 373 i 713 w 2013 r., niepełnosprawność odpowiednio z 278 i 641 w 2011 r. poprzez 318 i 664 w 2012 r. do 288 i 576 w 2013 r.). Dane te świadczą o stosunkowo wysokiej skali problemów dotykających najczęściej ludzi starszych i potwierdzają skutki wzrostu liczby tych osób w mieście. Kolejną przyczyną przyznawania pomocy społecznej w mieście była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych wsparciem MOPS-u z tego powodu systematycznie rosła (z odpowiednio 133 i 516 w 2011 r. do 168 i 523 w 2013 r.). W znacznie mniejszym stopniu mieszkańcy miasta korzystali z pomocy społecznej z takich przyczyn, jak alkoholizm, czy potrzeba ochrony macierzyństwa.

Powody przyznania pomocy społecznej w mieście przez MOPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Formy wsparcia udzielanego w mieście przez MOPS w latach 2011-2013

formy pomocy	**liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie**			**liczba rodzin**			**liczba osób w rodzinach**		
	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**	**2013 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**	**2013 r.**
pieniężna	594	666	603	591	660	603	1 456	1 544	1 390
rzeczowa	671	516	550	442	390	416	1 129	957	975
praca socjalna	X	X	X	276	359	259	714	834	618
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	25	77	b.d.	66	192	b.d.
schronienie	1	10	12	1	10	12	1	12	14
usługi opiekuńcze	42	38	36	42	38	36	65	50	45
specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	3	3	3	3	9	9	7

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W latach 2011-2013 najważniejsze formy wsparcia, jakie świadczono mieszkańcom miasta stanowiły pomoc finansowa i rzeczowa, głównie w postaci zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz posiłku. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych tymi rodzajami wsparcia ulegała wahaniom (pomoc finansowa odpowiednio z 591 i 1 456 w 2011 r. poprzez 660 i 1 544 w 2012 r. do 603 i 1 390 w 2013 r., pomoc rzeczowa odpowiednio z 442 i 1 129 w 2011 r. poprzez 390 i 957 w 2012 r. do 416 i 975 w 2013 r.).

Kolejną istotną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom miasta w latach 2011-2013 była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej (np. PCPR, organizacje pozarządowe). Bardzo ważnym narzędziem pracy socjalnej były kontrakty socjalne, których w rozpatrywanym okresie zawarto 160, z czego 64 w ramach projektu systemowego PO Kapitał Ludzki. Generalnie liczba rodzin oraz osób w rodzinach objętych przez MOPS pracą socjalną ulegała wahaniom (z odpowiednio 276 i 714 w 2011 r. .poprzez 359 i 834 w 2012 r. do 259 i 618 w 2013 r.).

Ważną rolę w ramach udzielanej przez MOPS pomocy odgrywały również usługi opiekuńcze, które w latach 2011-2013 przyznano następującej liczbie osób (odpowiednio 65, 50 i 45), głównie osobom starszym, niepełnosprawnym, długotrwale i ciężko chorym.

Osoby, które nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez MOPS do domów pomocy społecznej. W latach 2011-2013 liczba takich osób malała z roku na rok i wynosiła odpowiednio 6, 3 i 2.

Oprócz świadczenia szeroko pojętej pomocy i wsparcia mieszkańcom miasta, MOPS podejmował także inne zadania i inicjatywy adresowane do konkretnych grup społecznych objętych zasięgiem jego działania, w tym do rodzin i dzieci. Ważnym elementem tej pracy jest działalność Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań". Placówka ta w strukturze MOPS funkcjonuje od 2005 roku. Jej założeniem jest wspieranie rodzin i dzieci oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych poprzez oferowanie zajęć o zróżnicowanej tematyce, dostosowanych do potrzeb wychowanków oraz objęcie dzieci i młodzieży opieką w czasie wolnym od obowiązków szkolnych. Organizowane są dla nich zajęcia o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym. W 2013 roku z oferowanych przez placówkę tego typu zajęć skorzystało 58 dzieci. W Świetlicy działa, złożony z pedagogów szkolnych, kuratora i pracowników socjalnych, zespół do spraw okresowej

oceny sytuacji dziecka. Zarówno w 2013 roku, jak i w latach poprzednich prowadzono zajęcia z profilaktyki uzależnień, socjoterapii, edukacji prozdrowotnej oraz zajęcia komputerowe i plastyczno-techniczne. Organizowano m. in. akcję „Bezpieczne Ferie 2013", odbywały się wyjścia do kina, wyjazdy na basen, do Centrum Handlowego i Multikina, wychowankowie korzystali także z miejskiego lodowiska. Świetlica zaangażowała się również w ogólnopolską akcję społeczną „Bezpieczne Wakacje 2013", w ramach której wychowankowie placówki przebywali na kolonii letniej na Mazurach.

Pracownicy Świetlicy odnotowali, że wszelkie opisane wyżej działania pozwoliły zauważyć wiele pozytywnych zmian w funkcjonowaniu wychowanków. Udział w zajęciach stanowił dla nich okazję do wypracowania nowych sposobów zachowania oraz umożliwił nabycie nowych umiejętności, ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów interpersonalnych.

Ważną rolę w działalności MOPS-u odgrywała również realizacja projektu systemowego pn. „Szansa na rozwój" współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego i opracowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Głównym celem projektu jest poprawa sytuacji społeczno-zawodowej osób w wieku aktywności zawodowej. Corocznie obejmuje on zbliżoną liczbę beneficjentów.

W 2013 roku przystąpiono do szóstej już edycji, a działania w ramach tego projektu kierowano do 3 grup beneficjentów:

- osób bezrobotnych, niepracujących oraz zatrudnionych (10 osób)
- matek dzieci niepełnosprawnych (10 osób)
- rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (10 osób)

Wszyscy zostali objęci szeroko pojętą aktywizacją zawodową oraz społeczną. Uczestnicy projektu poddani zostali doradztwu zawodowemu, w ramach którego utworzony został indywidualny plan działania dla każdego z nich. Wszyscy wykazali się wysoką motywacją i zrealizowali zaplanowaną ścieżkę wsparcia, uczestnicząc w licznych kursach, warsztatach i treningach oraz korzystając z poradnictwa.

Przy współpracy z innymi podmiotami MOPS organizował także różnorodne imprezy okolicznościowe i edukacyjne oraz zbiórki dla mieszkańców miasta. Kontynuowano również realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

W ramach realizowanych zadań MOPS przyznawał także świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 12. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
wielkość wydatków na świadczenia rodzinne	2 785 830 zł.	2 611 323 zł.	2 302 117 zł.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Tabela 13. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w 2013

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń
zasiłek rodzinny	6 962	686 224
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	42	42 000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	250	98 373
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	414	73 010
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	-	-
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	778	62 240
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	644	49 320
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	395	39 500
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	354	23 180
zasiłek pielęgnacyjny	4 461	680 544
świadczenie pielęgnacyjne	809	441 990
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	81	79 000
liczba świadczeń rodzinnych ogółem	**15 190**	**2 275 181**

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W latach 2011-2013 wielkość wydatków przeznaczonych przez MOPS na realizację świadczeń rodzinnych zmniejszała się z roku na rok (z 2 785 830 zł w 2011 r. do 2 302 117 zł w 2013 r.).

W 2013 r. MOPS najczęściej wypłacał zasiłek rodzinny (6 962 świadczenia), który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny (4 461 świadczeń), świadczenie pielęgnacyjne (809 świadczeń) oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (778 świadczeń), z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (644 świadczenia), z tytułu samotnego wychowywania dziecka (414 świadczeń), z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (395 świadczeń) oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (354 świadczenia).

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wparcia udzielaną w latach 2011-2013 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie mieszkańcom miasta. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Świadczenia alimentacyjne przyznane w mieście w latach 2011-2013

	2011 r.	**2012 r.**	**2013 r.**
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	210	207	188
liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	2 090	2 000	1 880
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	885 605 zł.	899 526 zł.	860 938 zł.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Liczba mieszkańców miasta, którym w latach 2011-2013 MOPS przyznał świadczenie alimentacyjne malała z roku na rok (z 210 w 2011 r. do 188 w 2013 r.), podobnie jak liczba wypłaconych świadczeń (z 2 090 w 2011 r. do 1 880 w 2013 r.). Wahaniom ulegała natomiast wysokość kwot wydatkowanych na ten cel (od 885 605 zł w 2011 r. poprzez 899 526 zł w 2012 r. do 860 938 zł. w 2013 r.).

4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

Dzieci oraz młodzież z Darłowa obejmuje zasięgiem swojego działania Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z siedzibą w Sławnie, która ma swoją filię w Darłowie. W 2013 roku Poradnia udzieliła wsparcia 506 dzieciom i młodzieży z miasta Darłowo.

W ramach swojej działalności Poradnia wydała 599 diagnoz, w tym 179 psychologicznych, 153 pedagogiczne i 267 diagnoz logopedycznych. W zakresie pomocy bezpośredniej zrealizowano 116 zajęć, w tym korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, psychoterapeutyczne i socjoterapeutyczne. Poradnia udzielała także porad po badaniach przesiewowych (20), wydano ogółem 65 opinii i 59 orzeczeń.

W ramach pomocy udzielanej nauczycielom, rodzicom i wychowawcom organizowano warsztaty, prelekcje, spotkania rady pedagogicznej i wykłady, w których uczestniczyło ogółem 371 osób.

4.7. PRZESTĘCZOŚĆ WŚRÓD NIELETNICH

Według danych Komisariatu Policji w Darłowie, w 2013 roku w mieście Darłowo popełniono ogółem 421 przestępstw, dominowały przestępstwa kryminalne, głównie przeciwko mieniu i zdrowiu, wśród których najczęściej odnotowywano kradzieże cudzej rzeczy (122 czyny) i kradzieże z włamaniem (43 czyny).

Wśród sprawców przestępstw popełnionych w mieście w 2013 roku, największą grupę stanowiły osoby pełnoletnie. Sprawców nieletnich odnotowano jedynie w dwóch przypadkach dotyczących przestępstw polegających na narażeniu człowieka na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

4.8. RODZINA I DZIECKO POD KURATELĄ SĄDOWĄ

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 ze zmianami), kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

II Zespół Kuratorskiej Służby Sadowej przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich poinformował, że w 2013 roku w w/w Zespole, na podstawie ustawy z 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich, prowadzono 19 spraw wykonawczych z orzeczonym nadzorem kuratora względem 19 nieletnich, którzy ulegli demoralizacji lub popełnili czyny zabronione.

Na podstawie ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzono 6 spraw wykonawczych względem 6 osób, które zostały na mocy postanowienia sądu zobowiązane do leczenia odwykowego z nadzorem kuratora sądowego.

Na podstawie prawomocnego postanowienia sądu w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej uczestnikom poprzez nadzór kuratora sądowego prowadzono 30 spraw, które dotyczyły 44 osób dorosłych i 49 dzieci.

4.9. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku programu wspierania rodziny stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu miasta, a jej przedmiotem stał się obszar rodziny, dziecka i młodzieży.

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	**słabe strony**
• efektywna praca socjalna • prowadzenie działań mających na celu podniesienie poziomu nauczania • dostosowywanie do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferty spędzania czasu wolnego • prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin • rozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • rozwijanie opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego • prowadzenie działań na rzecz rozwoju szkolnictwa ponadgimnazjalnego • proponowanie przez placówki opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne bogatej oferty dostępnej na wszystkich poziomach nauczania • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • propagowanie wśród dzieci i młodzieży idei wolontariatu • prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia • prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępności opieki medycznej dla mieszkańców	• brak analiz potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • ograniczony dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • brak działań inicjujących powstawanie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • brak koordynacji działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież

szanse	**zagrożenia**
• możliwość poprawy skuteczności pomocy udzielanej rodzinom, dzieciom i młodzieży dzięki koordynacji działań instytucji wspierających te grupy • dostateczny dostęp do opieki przedszkolnej • odpowiednia dostępność szkół podstawowych i gimnazjalnych • możliwość kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadgimnazjalnym • funkcjonowanie 2 szkół kształcących na poziomie wyższym • zadowalający poziom nauczania w placówkach oświatowych • wystarczający dostęp do placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży • wzrastająca liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty spędzania czasu wolnego • znacząca liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży • istnienie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców	• wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych • brak warunków do prowadzenia pracy socjalnej • niedostateczne rozpoznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego • brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • słaba dostępność opieki medycznej

4.10. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W MIEŚCIE

Instytucje i organizacje utworzone z myślą o działaniu na rzecz rodziny i dziecka, funkcjonujące na ternie miasta lub w sąsiedztwie i obejmujące swoim zasięgiem jej mieszkańców, składają się na zasoby wspierające rodzinę i dziecko w mieście.

W mieście Darłowo i w powiecie sławieńskim istnieją liczne podmioty powołane do różnorodnych działań ukierunkowanych na szeroko pojęte wspieranie rodziny i dziecka. Listę tych instytucji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z miasta

lp.	nazwa	adres
1.	MOPS w Darłowie	ul. O. D. Tynieckiego, 20, 76-150 Darłowo
2.	Przedszkole Nr 2 im. Janiny Porazińskiej	ul. Królowej Jadwigi 3, 76-150 Darłowo
3.	Przedszkole Niepubliczne „Smyk”	ul. mjr Hubala, 76-150 Darłowo
4.	Przedszkole Niepubliczne „Promyczek”	ul. Chopina 6, 76-150 Darłowo
5.	Przedszkole Niepubliczne „Sasetka”	ul. Hubala 8, 76-150 Darłowo
6.	Przedszkole Niepubliczne „Jacek i Agatka”	ul. Zamkowa 6, 76-150 Darłowo
7.	Przedszkole Niepubliczne „Akademia Przedszkolaka”	ul. Morska 53, 76-150 Darłowo
8.	„Niepubliczne Przedszkole przy Szkole”	ul. WOP 9, 76-150 Darłowo
9.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Żołnierza Wojsk Ochrony Pogranicza	ul. Wojsk Ochrony Pogranicza 12, 76-150 Darłowo,
10.	Społeczna Szkoła Podstawowa STO w Darłowie	ul. Zwycięstwa 1, 76-150 Darłowo
11.	Miejskie Gimnazjum w Darłowie im. Stanisława Dulewicza	ul. Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo
12.	Społeczne Gimnazjum STO w Darłowie	ul. Zwycięstwa 1, 76-150 Darłowo
13.	Zespół Szkół im. Stefana Żeromskiego Liceum Ogólnokształcące, Liceum Profilowane, Zasadnicza Szkoła Zawodowa	ul. Chopina 4, 76-150 Darłowo
14.	Darłowski Ośrodek Kultury	ul. Morska 56, 76-150 Darłowo
15.	Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie	ul. Wieniawskiego 19c, 76-150 Darłowo
16.	Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny	ul. Wieniawskiego 8, 76-150 Darłowo

17.	Miejska Świetlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań”	ul .Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo
18.	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka	ul. Morska 78, 76-150 Darłowo
19.	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dorian”	ul. E. Plater 40, 76-150 Darłowo
20.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie, Filia w Darłowie	ul. S. Żeromskiego 25, 76-150 Darłowo
21.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie	ul. S. Sempołowskiej 2, 76-100 Sławno
22.	Caritas Parafii p.w. M.B. Częstochowskiej	ul. Franciszkańska 4, 76-150 Darłowo
23.	Caritas Parafii p.w. św. Gertrudy	ul. D. Tynieckiego 23, 76-150 Darłowo
24.	Darłowski Klub OYAMA KARATE	ul. Osiedle Zwycięstwa 6/4, 76-160 Darłowo
25.	Darłowski Młodzieżowy Klub Sportowy „Delfin”	ul. WOP 12, 76-150 Darłowo
26.	Darłowskie Centrum Wolontariatu	ul. Królowej Jadwigi 3, 76-150 Darłowo
27.	Fundacja „Uśmiech dziecka”	ul. Pocztowa 32, 76-150 Darłowo
28.	Koło Terenowe nr 238 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	ul. Zwycięstwa 1, 76-150 Darłowo
29.	Miejski Klub Sportowy DARŁOVIA Darłowo	ul. Sportowa 1, 76-150 Darłowo
30.	Pływacki Uczniowski Klub Sportowy Neon	ul. Północna 14, 76-150 Darłowo
31.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej i Gmin Ościennych	ul. Wieniawskiego 8, 76-150 Darłowo
32.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Na dzisiaj” w Darłowie	ul. Wyspiańskiego 25B/m7, 76-150 Darłowo
33.	Stowarzyszenie Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Darłowie	ul. Chopina 4, 76-150 Darłowo
34.	Szkolny Morski Klub Żeglarski „Albatros”	ul. Żeromskiego 25, 76-150 Darłowo
35.	Uczniowski Klub Sportowy Ashihara Karate i Ju Jitsu	ul. Grottgera 2a, 76-150 Darłowo
36.	Uczniowski Klub Sportowy Orlik Darłowo przy Szkole Podstawowej nr 3	ul. Wyspiańskiego 25 d/7, 76-150 Darłowo
37.	Uczniowski Klub Sportowy Sztorm - Darłowo	ul. Zwycięstwa 1, 76-150 Darłowo
38.	Uczniowski Klub Sportowy Tajfun	ul. Zwycięstwa 1, 76,-150 Darłowo
39.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Tornado przy Miejskim Gimnazjum	ul. Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo

Dane Urzędu Miasta Darłowo.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo na lata 2014-2016 jest następujący:

Wspieranie rodzin i dzieci w Darłowie,
zaspakajanie ich potrzeb
oraz zapewnianie im możliwości rozwoju

Osiągniecie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań.

Cel operacyjny 1.:

Wspomaganie rodzin w środowisku lokalnym poprzez:

- **zwiększanie potencjału rozwojowego rodzin,**
- **wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,**
- **zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.**

Działania do celu operacyjnego 1.:

- Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin.
- Promowanie w mieście prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. poprzez rozpowszechnianie ogólnopolskich akcji promocyjnych, rozmowy ze specjalistami, pogadanki.
- Doskonalenie form pracy socjalnej z rodziną.
- Zwiększenie liczby asystentów rodziny.
- Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji, szkoleń i projektów dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustanawianie, w razie potrzeby, rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
- W razie potrzeby opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów profilaktycznych służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.
- Wzmacnianie więzi rodzinnych m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.
- Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz zatrudnieniu socjalnym.
- Udzielanie przez MOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
- Promowanie w społeczności lokalnej aktywnych postaw (np. pomocy sąsiedzkiej), skierowanych do rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz rodzin ubogich.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich

w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

- Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz rodzin, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
- Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w mieście poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, prokuratury rejonowej, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

Cel operacyjny 2.:

Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju poprzez:

- **podnoszenie poziomu wychowania i edukacji, udzielanie pomocy uczniom ubogim, uzdolnionym i niepełnosprawnym,**
- **rozwijanie środowiskowych form wsparcia dzieci i młodzieży,**
- **zwiększanie możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży w kulturze, sporcie i rekreacji.**

Działania do celu operacyjnego 2.:

- Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt (w tym komputerowy) i programy nauczania.
- Zwiększenie dostępności opieki przedszkolnej w mieście oraz zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3.
- Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej, m.in. poprzez zwiększenie w szkołach liczby zajęć edukacyjnych i wychowawczych – w miarę zapotrzebowania i możliwości finansowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki), organizowanie zajęć wyrównawczych, dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz w kulturze, sporcie i rekreacji, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły.
- Organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych, przyznawanie im stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w miarę możliwości finansowych miasta.

- Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego.
- Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
- Rozwijanie sieci i oferty świetlic środowiskowych w mieście.
- Rozszerzenie oferty organizowanych w placówkach oświatowych zajęć pozalekcyjnych.
- Wzbogacanie ofert zajęć pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.
- Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście i wyposażenie jej w odpowiedni sprzęt.
- Propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych, m.in. w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los.
- Opracowywanie i realizowanie projektów na rzecz dzieci współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Cel operacyjny 3.:

Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego poprzez:

- **zaspakajanie potrzeb zdrowotnych i rehabilitacyjnych rodzin i dzieci,**
- **przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zjawisku przemocy w rodzinie,**
- **wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u rodzin i dzieci.**

Działania do celu operacyjnego 3.:

- Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia poprzez np. realizację projektów promujących zdrowie.
- Przeprowadzanie cyklicznych badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.
- Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
- Organizowanie bezpłatnych badań specjalistycznych dla mieszkańców miasta.
- Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, m.in. funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Opracowywanie i realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości; włączanie w ich realizację policjantów.
- Podejmowanie w mieście przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).

- Organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, włączanie rodziców w działalność edukacyjno-informacyjną.
- Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w mieście.
- Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

5. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Programie Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo na lata 2014-2016 mają charakter ciągły. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz Miasta Darłowo, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Darłowski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej, Straż Miejska, publiczna placówka przedszkolna, publiczne placówki oświatowe szczebla podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, jednostki sportowo-rekreacyjne oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Partnerami w realizacji działań są z kolei: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie – Filia w Darłowie, Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie, Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przedszkola i szkoły niepubliczne, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki służby zdrowia, całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki wsparcia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz społeczność lokalna.

Źródłami finansowania działań będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Do oceny stopnia wdrożenia działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów operacyjnych zostaną wykorzystane poniżej przedstawione wskaźniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba placówek przedszkolnych oraz liczba dzieci objętych opieką,
- liczba żłobków oraz liczba dzieci objętych opieką,
- liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią i mediacją,
- liczba rodzin wspierających oraz liczba rodzin przez nie wspieranych,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz liczba rodzin nimi objętych,
- liczba zorganizowanych imprez dla rodzin,

- liczba osób bezrobotnych w mieście, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka.

Cel operacyjny 2.:

- liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba doposażonych placówek oświatowych,
- liczba zajęć wychowawczych i edukacyjnych,
- liczba uczniów objętych pomocą stypendialną i zasiłkami szkolnymi,
- liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych,
- liczba uczniów dowożonych do szkół,
- liczba uczniów uzdolnionych, którym przyznano stypendia,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych oraz liczba dzieci i młodzieży nimi objętych,
- liczba świetlic oraz liczba dzieci z nich korzystających,
- liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- liczba wolontariuszy,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych.

Cel operacyjny 3.:

- liczba dzieci i młodzieży objętych cyklicznymi badaniami,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba placówek oświatowych, w których świadczona jest opieka pielęgniarska i lekarska,
- liczba organizowanych bezpłatnych badań specjalistycznych dla społeczności gminnej,
- realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,

- liczba osób korzystających z rehabilitacji,
- liczba opracowanych i realizowanych programów lub działań w ich zakresie, profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości oraz liczba osób nimi objętych.
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
- stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Kierownik MOPS przedstawia je Burmistrzowi i Radzie Miejskiej wraz z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w terminie zgodnym z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5.1. PROJEKTY

Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad programem. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających w mieście w obszarze wspierania rodzin, dzieci i młodzieży. Projekty stanowią „bank pomysłów", tzn. ich realizacja jest wskazana, ale możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Projekt 1. „Ogólnopolska Kampania Szkoła bez Przemocy"

Wnioskodawca projektu

SP Nr 3 w Darłowie

Cele projektu

- przeciwdziałanie przemocy w polskich szkołach
- dostarczenie szkołom konkretnego wsparcia i narzędzi, które skutecznie i systemowo zwalczają zjawisko przemocy

Miejsce realizacji projektu

SP Nr 3 w Darłowie

Beneficjenci projektu

Uczniowie klas I - VI

Partnerzy w realizacji projektu

Program społeczny dzienników regionalnych oraz Fundacji Orange.

Projekt 2. „Darłowski Klub HDK w3 Darłowie"

Wnioskodawca projektu

Zespół Szkół im. S. Żeromskiego w Darłowie

Cele projektu

- propagowanie idei krwiodawstwa i krwiolecznictwa
- propagowanie idei pierwszej pomocy i umiejętności udzielania jej
- pomaganie na apel, wezwanie o pomoc w potrzebie krwi
- propagowanie zdrowego trybu życia
- promocja potrzeby krwiodawstwa
- promocja idei PCK

Miejsce realizacji projektu

Zespół Szkół im. S. Żeromskiego w Darłowie

Beneficjenci projektu

- Zespół Szkół im. S. Żeromskiego w Darłowie
- Zespół Szkół Morskich w Darłowie
- Jednostka Wojskowa w Darłowie
- Placówka Straży Pożarnej w Darłowie
- UM w Darłowie

Partnerzy w realizacji projektu

Urząd Miejski w Darłowie, Urząd Gminy w Darłowie.

Projekt 3. „Reaguj NIE milcz"

Wnioskodawca projektu

MOPS w Darłowie, Miejska Świetlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań",

ul. Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo

Cel główny projektu

Udzielenie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie

Cele szczegółowe projektu

- zwiększenie świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy domowej
- zwiększenie umiejętności radzenie sobie przez dzieci i młodzież w sytuacjach kryzysowych
- zwiększenie skuteczności działań przeciw przemocy

Miejsce realizacji projektu

Miejska Świetlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań”,

ul. Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo

Beneficjenci projektu

Dzieci i młodzież w wieku 7 – 15 lat z MŚŚ „Bezpieczna Przystań” i darłowskich placówek oświatowych

Partnerzy w realizacji projektu

- UM Darłowo
- SP Nr 3 w Darłowie
- Gimnazjum Miejskie w Darłowie
- PPP-P filia w Darłowie